

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
PETICIJŲ KOMISIJA**

**IŠVADA
DĖL DENISO ROMANIO PETICIJOS**

2022 m. balandžio 27 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2022 m. balandžio 27 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Deniso Romano peticiją ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą ir jį papildyti nuostata, įgaliojančia (įpareigojančia) Lietuvos Respublikos Vyriausybę patvirtinti tipinį (pavyzdinį) viešųjų paslaugų sąrašą.

Peticijoje teigiama, kad Viešojo administravimo įstatyme nustatytas nepakankamas viešųjų paslaugų teikimo ir teikimo administravimo reglamentavimas, todėl „nėra aišku kokias veiklas reikia priskirti prižiūrėti ar reglamentuoti viešojo administravimo subjektams, kurias konkrečiai paslaugas viešojo administravimo subjektai gali teikti <...> arba <...> parinkti kitus asmenis, kurie ją teiks. Dėl šių priežasčių asmenys negali identifikuoti konkrečių paslaugų, kurias garantuoja valstybė ar savivaldybės“.

Seimo Peticijų komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuomones ir dėl išvadoje išdėstytų motyvų.

Pažymėtina, kad Viešojo administravimo įstatyme yra aiškiai ir išsamiai apibrėžta viešoji paslauga (2 straipsnio 19 dalis), viešųjų paslaugų teikimo administravimas (2 straipsnio 22 dalis), reglamentuotas viešųjų paslaugų teikimo administravimas (20 straipsnis). Viešojo administravimo įstatymo 1 straipsnyje nustatyta šio įstatymo paskirtis („įstatymas nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą <...> teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje“) reiškia, kad įstatymas nustato būtent bendrąsias sąvokas ir taisykles viešojo administravimo (įskaitant ir viešųjų paslaugų teikimą) srityje. Viešojo administravimo subjektų konkrečių funkcijų (taigi, ir garantuojamų

paslaugų) nustatymas nėra šio įstatymo reguliavimo dalykas. Viešojo administravimo įstatymo 20 straipsnio 4 dalies 7 ir 8 punktuose nustatyta viešojo administravimo subjektų, kuriems yra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai administruoti priskirtų viešųjų paslaugų teikimą, pareiga, be kita ko, „sudaryti administruojamų viešųjų paslaugų sąrašą arba įpareigoti šių viešųjų paslaugų teikėjus sudaryti jų teikiamų viešųjų paslaugų sąrašus; <...> patvirtinti ir paskelbti administruojamų viešųjų paslaugų teikimo aprašymus arba įpareigoti šių viešųjų paslaugų teikėjus patvirtinti ir paskelbti jų teikiamų viešųjų paslaugų aprašymus“. Tai leidžia kiekvienam asmeniui identifikuoti visas konkrečias paslaugas, kurias garantuoja valstybė ar savivaldybės.

Taip pat pažymėtina, kad Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 9.1.7 papunktyje yra numatytas analitinio pobūdžio veiksmas – „Atlikus viešojo sektoriaus subjektų teikiamų administracinių ir viešųjų paslaugų peržiūrą, parengti ir priimti Vyriausybės nutarimą dėl bazinių administracinių ir viešųjų paslaugų bei šias paslaugas administruojančių ir / ar teikiančių viešojo sektoriaus subjektų sąrašo patvirtinimo“. Šis veiksmas turėtų būti įvykdytas iki 2022 m. IV ketvirčio pabaigos, o jį vykdyti pavesta Vidaus reikalų ministerijai, dalyvaujant visoms kitoms ministerijoms. Tam, kad minimas veiksmas būtų vykdomas nuosekliai ir koordinuotai, į Ministro Pirmininko strateginį projektų portfelių yra įtrauktas vidaus reikalų ministro strateginis darbas (projektas) „Viešosios ir administracinės paslaugos“. Šiam projektui yra iškeltas platesnis tikslas – sukurti ir palaikyti viešojo sektoriaus paslaugų kokybės ir atitikties jai vertinimo sistemą, užtikrinančią nuoseklų paslaugų kokybės vertinimo, tobulinimo ir prieinamumo didinimą. Projektą numatyta įgyvendinti iki 2025 m. I ketvirčio pabaigos. Vienas iš pirmųjų suplanuotų projekto rezultatų – atlikta viešųjų ir administracinių paslaugų inventorizacija.

Vidaus reikalų ministerijos nuomone, viešosioms paslaugoms priskirtinos veiklos yra labai skirtingos tiek savo turiniu, tiek apimtimi, tiek teikiančių ir (ar) administruojančių subjektų skaičiumi, tiek paties administravimo sudėtingumu ir reguliavimo apimtimi, taip pat viešosioms paslaugoms priskirtinos veiklos siauresne ar platesne apimti yra reguliuojamos įstatymo lygiu ir ši veiklų (paslaugų) grupė nėra statiška – joje nuolat vyksta pokyčiai. Remiantis šiais argumentais, Vyriausybei pateiktas pasiūlymas patikslinti Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 9.1.7 papunktyje numatyto veiksmo formuluotę, atsisakant bazinių administracinių ir viešųjų paslaugų bei šias paslaugas administruojančių ir / ar teikiančių viešojo sektoriaus subjektų sąrašo tvirtinimo Vyriausybės nutarimu, vietoj to numatant pareigą, atlikus viešojo sektoriaus subjektų teikiamų administracinių ir viešųjų paslaugų inventorizaciją, paskelbti administracinių ir viešųjų paslaugų apimtį, šias paslaugas teikiančius ir (ar) jas administruojančius subjektus. Manytina, kad tai būtų optimaliausias sprendimas valdant ir viešinant koncentruotą

informaciją apie šalyje teikiamas administracines ir viešąsias paslaugas. Šis sprendimas galėtų būti įgyvendintas palyginus nedaug išteklių reikalaujančiomis organizacinėmis priemonėmis (pavyzdžiui, skelbiant ir operatyviai atnaujinant identifikuotų administracinių ir viešųjų paslaugų ir jas teikiančių ar (ir) administruojančių subjektų sąrašus Vidaus reikalų ministerijos administruojamose interneto svetainėse ar kitais visuomenei lengvai prieinamais būdais). Tai leistų visuomenei greičiau gauti ją dominančią aktualią informaciją apie administracines ir viešąsias paslaugas. Tuo pačiu būtų išvengta perteklinio reguliavimo ir nemažai laiko ir darbo išteklių reikalaujančios teisėkūros veiklos (pagal nustatytus reikalavimus įforminant tam tikrus dokumentus, laikantis nustatytų teisėkūros veiksmų eiliškumo, atliekant neretai užtrunkantį projektų derinimą su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene ir pan.). Be to, Vyriausybės priimtu teisės aktu patvirtintas administracinių ir viešųjų paslaugų sąrašas vis tiek nebūtų tikrasis teisinis pagrindas tam tikras veiklas laikyti administracinėmis ar viešosiomis paslaugomis, nes, kaip jau minėta, konkrečios paslaugos yra identifikuojamos vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 20 straipsnio 4 dalies 7 ir 8 punktų reikalavimais.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, manytina, kad pareiškėjo siūlymas papildyti Viešojo administravimo įstatymą nuostata, įgaliojančia (įpareigojančia) Vyriausybę patvirtinti tipinį (pavyzdinį) viešųjų paslaugų sąrašą, nėra susijęs su šio įstatymo reguliavimo dalyku, būtų perteklinis ir niekaip papildomai nespręstų pareiškėjo nurodyto konkrečių paslaugų identifikavimo klausimo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“, 28 punktu, Seimo Peticijų komisijos išvada dėl Deniso Romanio peticijoje pateikto pasiūlymo atmetimo teikiama Seimui, taip pat siūloma įtraukti į Seimo pavasario sesijos darbotvarkę Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Deniso Romanio peticijos“ projektą.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Pupinis